

*Херсонський державний
аграрно-економічний
університет*

*Kherson State Agrarian
and Economic University*

МАТЕРІАЛИ
IV Всеукраїнської науково-практичної
конференції молодих вчених
«ГІДРОТЕХНІЧНЕ БУДІВНИЦТВО:
МИНУЛЕ, СЬОГОДЕННЯ,
МАЙБУТНЄ»

28-29 жовтня 2021 року
Херсон

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ГІДРОТЕХНІЧНЕ БУДІВНИЦТВО:
МИНУЛЕ, СЬОГОДЕННЯ, МАЙБУТНЄ**

МАТЕРІАЛИ
IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
молодих вчених
**«ГІДРОТЕХНІЧНЕ БУДІВНИЦТВО:
МИНУЛЕ, СЬОГОДЕННЯ, МАЙБУТНЄ»**

Херсон - 2021

ЗМІСТ

<i>Беспалько Р.І.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИДІЛЕННЯ ГІДРОГРАФІЧНОЇ МЕРЕЖІ ТЕРИТОРІЇ ДЛЯ ВСТАНОВЛЕННЯ ПРИБЕРЕЖНИХ ЗАХИСНИХ СМУГ (НА ПРИКЛАДІ Р. БРУСНИЦЯ)	11
<i>Гуцул Т.В., Проданюк Д.М., Федащук М.Р.</i> ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ПРОЕКТУВАННЯ ПРОСТОРОВОГО РОЗМІЩЕННЯ ШТУЧНИХ ВОДОЙМ ЗАСОБАМИ ГІС-ТЕХНОЛОГІЙ	14
<i>Ємел'янова Т.А., Ворона А.Р.</i> МЕТОДИКА РОЗРАХУНКУ ЦИЛІНДРИЧНОГО РЕЗЕРВУАРУ З ПЛОСКИМ ГНУЧКИМ ДНИЩЕМ НА ЖОРСТКІЙ ОСНОВІ	18
<i>Запорожченко В.Ю., Ткачук А.В., Прошкіна Д.В.</i> АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ГІДРОЛОГІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ РІЧОК БАСЕЙНУ ДНІПРА	22
<i>Аверчев О.В., Нікітенко М.П.</i> КОМПЛЕКСНІ РІШЕННЯ ЩОДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ЗАСОЛЕНИХ ТА ОСОЛОНЦЬОВАНИХ ҐРУНТІВ	26
<i>Коваленко В.В., Рудаков Л.М., Ганіч Г.В., Чорний А.Г.</i> ОЦІНКА ПРОПУСКНОЇ ЗДАТНОСТІ ВОДОСКИДНИХ СПОРУД НА ВОДНИХ ОБ'ЄКТАХ В БАСЕЙНІ р. МАЛА ТЕРСА	30
<i>Безпалій Б.П., Кондаков С.А., Еллерт Е.Б., Ладичук Д.О.</i> ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ АГРОЛАНДШАФТІВ ОТГ АСКАНІЯ – НОВА ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	33
<i>Владимирова В.М., Подружкіна А.Г., Ладичук Д.О.</i> ЕКОЛОГО – СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗРОШУВАНИХ ЛАНДШАФТІВ ПІВДНЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН	35
<i>Сєрова А.С., Солоний В.В., Ладичук Д.О.</i> СУЧАСНИЙ СТАН АГРОЛАНДШАФТІВ НА ТЕРИТОРІЇ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ НИЖНЬОСІРОГОЗЬКОЇ ОТГ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	36

Гущина А. Д., Макарова Т.К.

РЕКОНСТРУКЦІЯ ТРУБОПРОВОДУ ВІД ГНС4 ДО НСП8 КІЛЬЧЕНСЬКОЇ
ЗРОШУВАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ДНІПРОВСЬКОГО РАЙОНУ 37
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Онопрієнко Д.М.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ УДОБРЮВАЛЬНОГО ЗРОШЕННЯ 39
КУКУРУДЗИ В УМОВАХ ПРИДНІПРОВСЬКОГО РЕГІОНУ

Рудаков Л.М.

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТЕХНІЧНИХ РІШЕНЬ ПРИ 43
ЕКСПЛУАТАЦІЇ ҐРУНТОВИХ ГІДРОТЕХНІЧНИХ СПОРУД

Savchuk D.P., Babitska O.A., Kharlamov O.I., Kotycovych I.V.

FEATURES OF DRAINAGE SYSTEMS OF THE IRRIGATION ZONE 45

Чушкіна І.В., Гервольська К. А.

ХАРАКТЕРИСТИКА АНТРОПОГЕННОГО НАВАНТАЖЕННЯ ТА ЙОГО 46
ВПЛИВУ У МЕЖАХ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Шинкаренко І.Ю.

ПОРІВНЯННЯ РОЗРАХУНКУ РЕЖИМІВ ЗРОШЕННЯ ЗА БІОФІЗИЧНИМ 51
МЕТОДОМ ТА АГРОГІДРОМЕТЕОРОЛОГІЧНИМ МЕТОДОМ
РОЗРАХУНКУ ВОЛОГОЗАПАСІВ

Шпирько М.В., Дубов Т.М., Гришко Г.М., Загній В.В.

ГІДРОТЕХНІЧНИЙ БЕТОН З ПОКРАЩЕНИМИ ФІЗИКО- 54
МЕХАНІЧНИМИ ВЛАСТИВОСТЯМИ

Шпирько М.В., Ткачук А.В., Дубов Т.М., Гришко Г.М.

УСАДОЧНІ ДЕФОРМАЦІЇ ПРИ ТВЕРДІННІ ЦЕМЕНТУЮЧОЇ СИСТЕМИ 56
ГІДРОТЕХНІЧНОГО БЕТОНУ

Ісаєва В.В.

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОЛИВНИХ ВОД ПІВДЕННОБУЗЬКОЇ 58
ЗРОШУВАЛЬНОЇ СИСТЕМИ

Лаврик О.Д., Ситник О.І., Цимбалюк В.В.

ВПЛИВ МЛИНАРСЬКИХ ЛАНДШАФТНО-ТЕХНІЧНИХ СИСТЕМ 64
НА ДОЛИННО-РІЧКОВІ ЛАНДШАФТИ УКРАЇНИ

Смирнов В.М., Бабушкіна Р.О., Мацієвич Т.О. ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ВИКОРИСТАННЯ ГРУНТОВИХ ВОД (НА ПРИКЛАДІ МІКРОРАЙОНУ БАЛАБАНІВКА МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)	71
Макодзьоб В.Ю., Смоленська Л.І. УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ В НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ	74
Власова О.В., Шевченко А.М. ВИДИ ЕКОЛОГО-МЕЛІОРАТИВНОГО МОНІТОРИНГУ ЗА ДАНИМИ ДИСТАНЦІЙНОГО ЗОНДУВАННЯ ЗЕМЛІ	78
Лейко А.М., Черняк С.П., Білоножко В.О., Козут В.П., Морозов В.В., Морозов О.В. ЧИ Є МАЙБУТНЄ У ВОДНЕВИХ ДВИГУНІВ В УКРАЇНІ?	81
Литвиненко В.М., Заводяний В.В., Плетінь В.В. РОЗРОБКА ПРИСТРОЮ АВТОМАТИЧНОГО УПРАВЛІННЯ ВУЛИЧНИМ ОСВІТЛЕННЯМ	85
Любенко О.І., Кривий В.В. АЛЬТЕРНАТИВНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ ДЛЯ ПРОМИСЛОВИХ ПТАХІВНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ	88
Морозов І.Р. СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ЯК НАУКОВО-МЕТОДОЛОГІЧНА ОСНОВА ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ У ВОДОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	92
Цуркан О.Р., Мовчан Т.В. ВИКОРИСТАННЯ ГІС-ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННІ ВОДНИМИ РЕСУРСАМИ	95
Шевчук С.А., Вишневський В.І., Козицький О.М., Шевченко І.А. КЛІМАТИЧНІ АНОМАЛІЇ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ 2021 РОКУ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ВОДНІСТЬ РІЧОК УКРАЇНИ	99
Солоха М.О. ЗАСТОСУВАННЯ БЕЗПЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ ПРИ УПРАВЛІННІ ВОДОЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯМ	104

- Волошин М.М., Волошина В.М., Середенко Л.В.**
 НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ РОЗВИТКУ
 ВОДОПРОВІДНИХ МЕРЕЖ В СЕЛИЩАХ МІСЬКОГО ТИПУ КОЗАЦЬКЕ
 БЕРИСЛАВСЬКОГО РАЙОНУ ТА ВЕРХНІЙ РОГАЧИК КАХОВСЬКОГО
 РАЙОНУ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ 105
- Voloshin M.M, KovalG.Yu.**
 ENERGY EFFICIENT WATER SUPPLY OF IRRIGATION PUMPING
 STATIONS 109
- Шкляр О.Д., Морозов В.В., Морозов О.В.**
 ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ВОДНЕВОЇ
 ЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ 111
- Степанова В.О., Мовчан Т.В.**
 ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ГІС В УПРАВЛІННІ ВОДНИМИ
 РЕСУРСАМИ 115
- Матяш Т.В., Шевчук С.А., Крученюк А.В.**
 ВРАХУВАННЯ ҐРУНТОВИХ ВІДМІННОСТЕЙ ЗА ДОПОМОГОЮ
 ДАНИХ ДЗЗ ПРИ ПЛАНУВАННІ ЗРОШЕННЯ 119
- Домусчи С. В., Тригуб В. І.**
 ЗАСТОСУВАННЯ ГІС-ТЕХНОЛОГІЙ У ДОСЛІДЖЕННІ МІСЬКИХ
 ҐРУНТІВ 123
- Шапоринська Н.М., Дереповка В. В., Федоряка П. І.**
 ЗАСТОСУВАННЯ ГЕОГРАФІЧНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ В
 УПРАВЛІННІ ВОДНИМИ І ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ 126
- Янін О.Є.**
 УДОСКОНАЛЕННЯ РОЗРАХУНКУ СТИКУ СКЛАДЕНОЇ БАЛКИ НА
 ВИСОКОМІЩНИХ БОЛТАХ 129
- Козленко Є.В.**
 ЯКІСТЬ ВОДИ ІНГУЛЕЦЬКОЇ ЗРОШУВАЛЬНОЇ СИСТЕМИ: СУЧАСНИЙ
 СТАН ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ 133
- Морозов В.В, Морозов О.В, Мінза Ф.А, Владимірова В.М**
 ЗАСТОСУВАННЯ ГІС-ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ УПРАВЛІННІ РЕЖИМАМИ
 ЗРОШЕННЯ СІЛЬСКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР НА ПІВДНІ
 УКРАЇНИ 137

- Ушкаренко В.О., Морозов В.В., Морозов О.В., Козленко Є.В.**
 ЕКСПЕРТИЗА ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ
 ГІДРОТЕХНІЧНИХ І ГІДРОМЕЛІОРАТИВНИХ СИСТЕМ В РЕАЛІЗАЦІЇ
 СТРАТЕГІЇ ЗРОШЕННЯ І ДРЕНАЖУ В УКРАЇНІ 139
- Клок С.В.**
 АТМОСФЕРНІ ОПАДИ ПІВДЕННИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ НА
 СУЧАСНОМУ ЕТАПІ 143
- Морозов В.В., Морозов О.В., Козленко Є.В., Грушицький Ю.І.**
 ВИКОРИСТАННЯ ДРЕНАЖНИХ ВОД ДЛЯ ЗРОШЕННЯ
 СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР НА ІНГУЛЕЦЬКОМУ МАСИВІ 147
- Бабушкіна Р.О., Мацієвич Т.О., Іванів М.О.**
 ПРОБЛЕМАТИКА ҐРУНТОВОГО ПОКРИВУ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ:
 ДИСКУРС В ТЕОРІЮ 149
- Оліфіренко В.В.**
 СУЧАСНИЙ СТАН КОМБІНОВАНОГО ВИРОБНИЦТВА ТЕПЛОВОЇ ТА
 ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ (КОГЕНЕРАЦІЇ) 152
- Добровольський П.А., Домарацький Є.О.**
 ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ ГІСОПУ ЛІКАРСЬКОГО НА ПІВДНІ
 УКРАЇНИ 156
- Дюдяєва О.А., Рутта О.В.**
 ПЕРСПЕКТИВИ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ РОЗВИТКУ
 СЕКТОРУ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ . 158
- Євтушенко О.Т.**
 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ЗРОШУВАНИХ
 ЗЕМЕЛЬ 161
- Скок С.В.**
 ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО
 ВОДОПОСТАЧАННЯ УРБАНІЗОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ (НА ПРИКЛАДІ
 МІСТА ХЕРСОН) 163
- Стратічук Н.В.**
 ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО МЕХАНІЗМУ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ
 ВИРОБНИЦТВА В ЗОНІ ЗРОШЕННЯ 167

<i>Алмашова В.С.</i> ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНО БЕЗПЕЧНИХ СПОСОБІВ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ГОРОХУ ОВОЧЕВОГО НА ЙОГО ВОДОСПОЖИВАННЯ В УМОВАХ ЗРОШЕННЯ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ	172
<i>Пічура В.І., Потравка Л.О., Білошкурєнко О.С.</i> СТРУКТУРНО - ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ БАСЕЙНІВ РІЧОК	175
<i>Бреус Д.С.</i> ВОДНО-ЕРОЗІЙНІ ПРОЦЕСИ БАСЕЙНУ НИЗОВ'Я ДНІПРА	181
<i>Корж В.В., Білоножко В.О., Черняк С.П., Морозов О.В.</i> ЕКОЛОГО-МЕЛІОРАТИВНІ ЗАХОДИ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ВОДИ КАХОВСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА ДЛЯ ЗРОШЕННЯ	184
<i>Чеканович М.Г.</i> МІЦНІСТЬ БЕТОНУ АВТОПРОЇЗДУ ПО СПОРУДАМ КАНІВСЬКОЇ ГЕС	188
<i>Журахівський В.П., Чеканович М.Г.</i> КАРБОНІЗАЦІЯ БЕТОНУ МОСТОВОЇ СПОРУДИ КАНІВСЬКОЇ ГЕС	192

Добровольський П.А.

Миколаївська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту зрошувального землеробства Національної академії аграрних наук України

Домарацький Є.О.

Херсонський державний аграрно-економічний університет

ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ ГІСОПУ ЛІКАРСЬКОГО НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

В умовах півдня Степової зони України важливого значення набувають культури, стійкі до біотичних та абіотичних факторів середовища, які володіють високою продуктивністю з добрими якісними показниками сировини. Перспективним напрямком за таких умов може бути вирощування лікарських ефіроолійних культур, особливо це стосується гісопу лікарського (*Hyssopus officinalis* L.). Ця культура набуває певної зацікавленості в Україні впродовж останнього десятиріччя [1].

Гісоп є типовим ксерофітом, тому має високу здатність до посухи та характеризується невибагливістю до ґрунтових умов. Продуктивність цієї культури в більшій мірі залежить від технології вирощування, що базується на оптимізації густоти стояння рослин в першу чергу. Відомо, що при надмірно розрідженій густоті стояння культурні рослини не використовують значну частину сонячної енергії. При надмірному збільшенні густоти стояння рослин процеси фотосинтезу істотно знижуються, сповільнюються ріст і розвиток рослин, затримується формування генеративних органів [2,3].

На сьогодні мало відомостей щодо особливості формування врожайності цієї культури залежно від різних доз мінеральних добрив під час застосування краплинного зрошення. Тому розробка елементів технології вирощування гісопу лікарського є особливо актуальною.

Для цього було закладено експериментальні дослідження в умовах зони Степу України, на землях Миколаївської ДСДС ІЗЗ НААН впродовж 2018–2020 рр. Метою яких є встановлення впливу рівнів зволоження та мінеральних добрив на продуктивність рослин гісопу лікарського за умов краплинного зрошення. Клімат – континентальний, характеризується різкими та частими коливаннями річних і місячних температур повітря, великими запасами тепла та посушливістю. Дослід розміщували у зрошуваній овочевій сівозміні після картоплі ранньої. Ґрунт – чорнозем південний із вмістом гумусу 2,9 %. Забезпеченість азотом – низька, рухомим фосфором – середня, обмінним калієм – висока. Об'єктом досліджень слугував середньостиглий сорт “Маркіз”. Схема досліду включала два фактори: фактор А (доза мінеральних добрив: без добрив (контроль), $N_{60}P_{60}$ (рекомендована), $N_{30}P_{30}$ врозкид+ $N_{30}P_{30}$ з поливною водою) та фактор В (режими зрошення: 80–70–70 % НВ та 90–80–70 % НВ). Контроль за вологістю ґрунту перед поливом виконували за допомогою тензіометрів. Догляд за посівами включав розпушування міжрядь на глибину 5–6 см, другий міжрядний обробіток на глибину 8–10 см, а також проведення поливів та

внесення добрив разом із поливною водою. Для фертигації застосовували аміачну селітру та амофос. Скошування наземної маси проводили у фазу масового цвітіння і висушували під укриттям.

Результатами досліджень встановлено, що осінньо-зимові періоди років дослідження були сприятливими для росту й перезимівлі гісопу лікарського. Обмерзання пагонів і бруньок, загибелі рослин не спостерігалась. Погодні умови в роки досліджень були різними. Так, 2018 рік можна віднести до посушливого, 2019 рік – до середньо посушливого, 2020 рік – до сприятливого за вологозабезпеченістю. В усі роки, починаючи із середини квітня, внаслідок низької відносної вологості повітря та суховійних явищ верхні шари ґрунту швидко висихали, ускладнюючи умови для росту гісопу лікарського. Незначні опади не пом'якшували дію посушливих явищ, тому з кінця квітня застосовували краплинне зрошення. Дослідженням динаміки ростових процесів гісопу лікарського впродовж генеративного періоду встановлено, що максимальної висоти рослини досягали на третій рік життя (37,4–83,9 см), тоді як мінімальною висота була в перший рік вегетації – 24,9–55,9 см. Починаючи з другого року життя гісопу, кількість вегетативно-генеративних пагонів на куці зростала. Так, на другий рік їхня середня кількість становила 45–80 штук, а на третій – 66–95 штук.

За даними польового дослідження виявлено, що найбільшу масу рослин гісопу лікарського сформовано на третій рік життя (659,4–1218,4 г/м²), найменшу – в перший рік (264,3–445,3 г/м²). Причому за умови зрізання отави рослин *H. officinalis* наприкінці червня (фаза початку цвітіння) спостерігали відростання пагонів на 30–50 см та їхнє цвітіння впродовж останньої декади серпня – початку вересня. Внаслідок зниження температури повітря сформовані квітки були менші за розмірами, насіння не дозрівало. Урожайність фітомаси за таких умов була вдвічі меншою в порівнянні з першим укосом.

Результатами досліджень доведено, що за вирощування гісопу з дотриманням режиму зрошення 80–70–70% НВ урожайність квіткової сировини в абсолютно сухій вазі складала 4,18 т/га, а за дотримання режиму 90–80–70% НВ – 4,30 т/га (середнє за 2018–2020 рр.). Порівнюючи режими зрошення, слід зауважити, що режим зрошення 80-70-70% НВ за ефективністю був близьким до 90-80-70% НВ, адже середні рівні врожайності гісопу лікарського в указаних варіантах були достовірно однаковими (НІР₀₅ по фактору В – 0,39 т/га). Отже, для формування врожайності квіткової сировини гісопу доцільно вирощувати культуру за використання режиму зрошення 80–70–70% НВ.

Внесення мінеральних добрив на фоні краплинного зрошення підвищувало врожайність квіткової маси гісопу лікарського. Так, під час внесення мінеральних добрив прибавка врожаю становила 0,77–2,03 т/га. Найбільшу урожайність 5,26–5,37 т/га сухої квіткової сировини одержано у варіанті, де вносили 50% дози мінеральних добрив урозкид і 50% – з поливною водою за дотримання режимів зрошення 80–70–70% НВ та 90–80–70% НВ.

Висновки. В умовах Миколаївської області здійснено оцінку успішності та перспективності вирощування гісопу лікарського (*Hyssopus officinalis*) сорту

“Маркіз”, максимальні біометричні показники якого формувалися на третій рік життя. У середньому за 2018–2020 рр. оптимальні параметри продуктивності гісопу лікарського (найбільша кількість стебел на одній рослині 70–76 штук, висота рослин – 59,9–69,5 см, маса однієї рослини – 836,5–884,8 г/м²) відмічені в разі внесення мінеральних добрив N₆₀P₆₀ (50% врозкид і 50% із поливною водою).

Список використаної літератури

1. Добровольський П.А. Параметри продуктивності гісопу лікарського за вирощування в умовах Південного Степу України. *Таврійський науковий вісник. Серія: «Сільськогосподарські науки»*. 2021. №120. С. 36-42.
2. Ткачова Є.С., Федорчук М.І. Урожайність гісопу лікарського залежно від площі живлення рослин. *Лікарське рослинництво: від досвіду минулого до новітніх технологій: матеріали дев'ятої Міжнародної науково-практичної конференції. 29–30 червня 2021 р., м. Полтава*. РВВ ПДАА. 2021. С. 71-72.
3. Горбань А.Т., Горлачева С.С., Кривуненко В.П. Лекарственные растения: вековой опыт изучения и возделывания. Полтава: Верстка, 2004. 232с.

УДК 620.9

Дюдяєва О.А., Рутта О.В.

Херсонський державний аграрно-економічний університет

ПЕРСПЕКТИВИ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ РОЗВИТКУ СЕКТОРУ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

Вступ. Виробництво енергії з відновлюваних джерел за останні десять років в Україні знаходиться на початковій стадії розвитку. Але на сьогодні цей ринок залишається найбільш інвестиційно привабливим, незважаючи на недосконалість національного законодавства. Так, за останній рік рівень потужностей «зеленої» енергетики зріс майже в чотири рази. Багатьом інвесторам, зокрема й іноземним, альтернативна енергетика розглядається як один із секторів національної економіки, що стабільно функціонує [1].

Причому, у прийнятій Енергетичній стратегії України «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність» передбачено збільшення використання відновлюваних джерел енергії в Україні до 2035 року до 25 % від обсягів загального первинного постачання енергії [2].

Основна частина. На сьогодні, частка енергії з відновлюваних джерел (ВДЕ) становить близько 2 % всієї генерації, а її вартість – майже 9 % обороту на ринку електроенергії. Таке фінансове навантаження спричинено «зеленим» тарифом, що прив'язаний до євро. Затверджений кілька років тому тариф – один з найвищих у Європі але на теперішній час він уже не відображає реальну